

SYLLABUS

1. Puni naziv nastavnog predmeta:

ZAŠTITA OD POŽARA I EKSPLOZIJA

2. Skraćeni naziv nastavnog predmeta / šifra:**3. Ciklus studija:**1**4. Bodovna vrijednost ECTS:**6**5. Status nastavnog predmeta:** Obavezni Izborni**6. Preduslovi za polaganje nastavnog predmeta:****7. Ograničenja pristupa:****8. Trajanje / semestar:**16**9. Sedmični broj kontakt sati:**

9.1. Predavanja:

3

9.2. Auditorne vježbe:

1

9.3. Laboratorijske / praktične vježbe:

2**10. Fakultet:**

Tehnološki fakultet

11. Odsjek / Studijski program:

Inženjerstvo zaštite okoline, Zaštita na radu

12. Odgovorni nastavnik:

Dr.sci. Abdel Đozić, vanr.prof.

13. E-mail nastavnika:

abdel.dozic@untz.com

14. Web stranica:

www.tf.untz.ba

15. Ciljevi nastavnog predmeta:

Obrazovni cilj predmeta predstavlja upoznavanje studenata sa osnovnim znanjima o:

- Gorivim i eksplozivnim tvarima,
- Požarima i eksplozijama kao fizičko hemijskim pojavama prenošenja mase i topline u određenim uslovima njihovog razvoja,
- Načinima gorenja čvrstih, tekućih i plinovitih tvari,
- Sredstvima za gašenje požara i metodama gašenja,
- Izrada dokumentacije za zaštitu od požara i eksplozije.

16. Ishodi učenja:

Studenti će po odslušanom predmetu biti sposobljeni za identifikaciju i procjenu opasnosti od požara i eksplozija, procjenu rizika od nastanla požara i eksplozije, metodama gašenja kao i preduzimanju preventivnih tehničkih i organizacionih mjera vezanih za zaštitu od požara i eksplozije.

17. Indikativni sadržaj nastavnog predmeta:

Osnovni pojmovi i definicije procesa nekontrolisanog sagorijevanja. Uslovi nastajanja požara i eksplozija.

Sagorijevanje plinova. Sagorijevanje tečnosti. Sagorijevanje čvrstih zapaljivih materijala. Samozapaljivost.

Klasifikacija požara (prema mjestu nastajanja, prema prirodi postojanosti materijala pri sagorijevanju prema fazi razvoja, prema brzini oslobađanja topline, prema obimu i veličini...). Parametri požara (plamen, toplotni efekat, temperatura). Metode gašenja požara. Proizvodi sagorijevanja Eksplozivno sagorijevanje. Toplota stvaranja i toplota reakcije. Toplota eksplozije. Temperatura eksplozije. Pritisak eksplozije. Teorija detonacije. Podjela eksplozivnih materijala (prema agregatnom stanju, prema namjeni, prema hemijskom sastavu...). Metodologija Izrada Elaborata zaštite od požara.

18. Metode učenja:

Metode izvođenja nastave bazirane su multimedijalnim predavanjima i eksperimentalnim vježbama. Na predavanjima se izlaže teorijski dio gradiva praćen odgovarajućim primjerima iz prakse, radi lakšeg razumijevanja i usvajanja gradiva. Na laboratorijskim vježbama praktično se primjenjuju stecena znanja na raspoloživoj laboratorijskoj opremi i vrši analiza dobivenih rezultata mjerena a sve u cilju ovladavanja znanjima iz predmetnog područja.

19. Objasnenje o provjeri znanja:

U toku cijelog kursa, studenti su obavezni da redovno dolaze na predavanja i vježbe. Redovno će se voditi evidencija prisustva studenata. Na posebnom obrascu, predmetni nastavnik će kontinuirano pratiti prisutnost svakog studenta. U toku semestra student može maksimalno izostati sa tri predavanja i troje vježbe, pri čemu je dužan donijeti dokaz o opravdanosti nedolaska (ljekarsko uvjerenje, i slično). U slučaju više neopravdanih izostanaka, student gubi pravo na potpis predmetnog nastavnika.

- TESTOVI – Dva testa tokom semestra za usmeni dio ispita. Svaki test za usmeni dio ispita sastoji se od teorijskih pitanja vezanih za obrađeno gradivo i nosi 15 bodova (min. za prolaz 8 bodova). Testovi se izvode otprilike nakon svakih šest sedmica nastave, pri čemu će ih predmetni nastavnik najaviti studentima bar dvije sedmice uoči svakog testa.
- TEORIJSKE I LABORATORIJSKE VJEŽBE: student je u obavezi da odradi sve laboratorijske vježbe i na osnovu aktivnosti na vježbama može da ostavari maksimalno 25 bodova (min. za prolaz 12 bodova).
- ZAVRŠNI DIO ISPITA – Studenti koji su sakupili obvezan broj bodova po svim kriterijumima (54 boda), imaju mogućnost da dodatno (usmeno ili pismeno) odgovaraju za veću zaključnu ocjenu. Maksimalan broj bodova koji se može postići na završnom ispitu je 30. Minimalan broj bodova koje je obavezno postići na završnom ispitu je 18. Završnom ispitu pristupaju svi studenti koji nisu zadovoljili na nekom od testova ili koji nisu zadovoljni ocjenom, a imaju urađene sve obaveze na predmetu (imaju potpis predmetnog nastavnika u indeksu). Student ne može upisati ocjenu ukoliko nema položene sve testove.
- SEMINARSKI RAD STUDENTA: student ima mogućnost da radi jedan seminarski rad. Uspješno pripremljen i odbranjen seminarski rad vrednuje se sa maksimalno 10 bodova (minimalno 6 bodova), koji se dodaju ukupnom broju bodova postignutom po drugim osnovama u formiranju konačne ocjene.

20. Težinski faktor provjere:

Konačna ocjena zasnovana je na ukupnom broju bodova stečenih kroz predispitne obaveze i polaganje završnog ispita, a prema kvalitetu stečenih znanja i vještina. Sadrži maksimalno 100 bodova, prema slijedećoj skali:

Urednost pohađanja nastave (P+V): 5 bodova

Aktivnost na teorijskim i laboratorijskim vježbama: 25 bodova

Testovi (teorija): 30 bodova

Seminarski rad: 10 bodova

Završni ispit: 30 bodova

21. Osnovna literatura:

1. Zolj A (2016). Zaštita od požara i vatrogastvo u Federaciji Bosne i Hercegovine: propisi i pravila, Dobra knjiga, Sarajevo
2. Zakon o zaštiti od požara i vatrogastvu, ("Službene novine FBiH", br. 64/09)

22. Internet web reference:

<https://fmrsp.gov.ba/legislativa/podzakonski-akti/podzakonski-akti-iz-oblasti-rada-i-zaposljavanja/>

23. U primjeni od akademske godine:

2023/2024

24. Usvojen na sjednici NNV/UNV:

18.09.2024